

JUSTIITS- JA DIGIMINISTEERIUM

Tulundusühistu Tuleva
tuleva@tuleva.ee

Teie 07.03.2025
Meie 24.03.2025

nr 10-4/2350-2

Vastus pöördumisele

Olete pöördunud Justiits- ja Digiministeeriumi poole palvega anda tõlgendus kahele Teie viidatud seaduse sättele. Justiitsministeerium käsitab Teie kirja selgitustaotlusena, millele vastamist reguleerib märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise ning kollektiivse pöördumise esitamise seadus (MSVS). MSVS §-st 3 tulenevalt on Justiitsministeeriumil kohustus anda tasuta selgitusi Justiitsministeeriumi poolt väljatöötatud õigusaktide, nende eelnõude ja asutuse tegevuse aluseks olevate õigusaktide ning asutuse pädevuse ja õigusloome tegevuse kohta (õigusalased selgitused). Õigusalaste selgituste andmine ei tähenda õigusabi andmist. Õigusalaste selgituste andmisega on tegemist siis, kui selgitatakse mingi konkreetse seaduse, konkreetse paragrahvi, konkreetse lõike, konkreetse punkti sisu ja tähendust. Õigusabiga on tegemist siis, kui antakse mingite konkreetsete eluliste asjaolude osas õiguslik hinnang. Seetõttu on Teie kirjale võimalik vastata ainult selles osas, mis jääb selgitustaotluse raamidesse.

Lähtume selles, et tulundusühistuseaduse (TÜS) reguleerib dividendidega seonduvat ja ka teie kirjas on keskendutud eelkõige dividendi jaotuse küsimustele. Saame selgitada, et vastavalt TÜS § 30 lõikele 2 on dividendide maksmise kord ja piirid seaduses väga selgelt sätestatud – kui põhikirjas on ette nähtud dividendide maksmine, makstakse see ühistu liikmele vastavalt tema osalemisele ühistu tegevuses. Nimetatu haakub TÜS § 1 lõikes 1 kirjeldatud tulundusühistu olemusega: see on äriühing, mille eesmärgiks on toetada ja soodustada oma liikmete majanduslikke huve läbi ühise majandustegevuse, milles liikmed osalevad tarbijate või muude huvide kasutajatena või hankijatena või oma tööpanuse kaudu või teenuste kasutamise kaudu või mõnel muul sarnasel viisil. TÜS näeb ette ka lubatava erisuse: nimelt võib põhikirjaga ette näha, et liikmele makstakse dividendi vastavalt liikme osamaksu suurusele. Siin on aga ette nähtud piirang: selline dividend ei või olla suurem, kui liikmele vastavalt osalemisele ühistu tegevuses makstav dividend ega tavaliselt pikaajaliselt hoiuselt arvestatav intress. Seega on dividendi saamise õiguse ja selle muutmise piirid ja võimalused seaduses otsesõnu reguleeritud ning Justiitsministeeriumi hinnangul on võimalik üksnes seaduses ettenähtud piires muuta dividendi suurust, mitte selle saamiseks õigustatud isikut. Eelviidatud selgitused ei puuduta aga isikute vahelisi võlaõiguslikke kokkuleppeid (rendileping jne), mis on mõeldavad ka tulundusühistute puhul.

Teiseks küsite, kas ka tulundusühistud võivad korraldada elektroonilisi koosolekuid tsiviilseadustiku üldosa (TsÜS) § 33¹ tähenduses. Selgitame, et TsÜS-ist tulenev elektrooniliste vahendite abil koosolekul osalemine on võimalik kõigi juriidiliste isikute, sh tulundusühistu, koosolekul. Küll aga tuleb arvestada, et koosoleku kokkukutsuja peab valima otsuse tegemiseks sobivaima viisi ja tagama võimaluse kõigil liikmetel otsuse tegemisel informeeritult osaleda. See, kas koosolek võib toimuda ilma füüsilise osalemise võimaluseta, sõltub konkreetsetest asjaoludest, liikmete soovidest ja võimalustest, mida peab hindama koosoleku kokkukutsuja, et tagada kõigile võimalus osaleda otsuse vastuvõtmisel.

Justiitsministeeriumi nimel juhin tähelepanu asjaolule, et MSVS alusel antud õiguslane selgitus ei tähenda seaduse ainuõige tõlgenduse kehtestamist ega ole kellelegi täitmiseks kohustuslik. Õigust mõistab Eesti Vabariigis põhiseaduse § 146 esimese lause kohaselt ainult kohus.

Lugupidamisega
(allkirjastatud digitaalselt)

Andres Suik
Tsiviilõiguse talituse juhataja

Marget Pae 5303 9969, marget.pae@justdigi.ee